

VILNIAUS R. ŠUMSKO PAGRINDINĖS MOKYKLOS VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas (toliau Aprašas) nustato Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos (toliau - mokykla) mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) organizavimo tvarką.

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių vaikų saugumą.

3. Aprašas taikomas mokyklos moksleiviams ir mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms vaikų turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų. Jie organizuojami, vadovaujantis Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-33 ir šiomis Taisyklėmis.

4. Vaikų grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

vaikų turizmo renginys – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos) dalis (ekskursijos, išvykos, sąskrydžiai, žygiai, varžybos, turistinė stovykla, įvairūs vykimai (konkursus, olimpiadas, konferencijas ir pan.), vykdoma keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, t. y. turintis pažymėjimą, kad gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

vykimas į sportines varžybas, konkursus, olimpiadas, konferencijas ir kt. – organizuotas moksleivių grupių keliavimas į kitų institucijų ar mokslo įstaigų renginio vykdymo vietą, panaudojant viešojo, asmeninio ar mokyklinio transporto priemones.

II. TURISTINIŲ RENGINIŲ PROGRAMOS

6. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4.

7. Žygio, ekskursijos, išvykos, vykimo programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas, tvirtina mokyklos direktorius.

8. Stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų socializacijos programų rėmimo konkurso tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. ISAK-805.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

9. Mokinių turizmo renginius gali organizuoti tik tie klasių auklėtojai, mokytojai ar pagalbos mokiniui specialistai (toliau - renginių vadovai), kurie yra atestuoti saugos ir sveikatos klausimais ir turi galiojantį vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimą.

10. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

10.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;

10.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;

10.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;

10.4. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu mokiniai yra išklause papildomą mokymo kursą – ne jaunesniems kaip 10 metų;

10.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

10.6. ne vėliau kaip prieš dvi darbo dienas informuoja mokinių tėvus apie turizmo renginį (kada prasideda ir baigiasi renginys).

10.7. vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

11. Mokinių grupei, dalyvaujančiai turizmo renginyje, mokyklos direktorius įsakymu skiria renginio vadovą. Rekomenduojama 15 mokinių grupei skirti vieną vadovą. Konkretų renginio vadovų skaičių bei lydinčių asmenų skaičių, atsižvelgiant į renginio specifiką, mokinių amžių ir kitas aplinkybes, nustato mokyklos direktorius. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų grupei, pradinio neatsižvelgiant į vaikų skaičių, skiriami ne mažiau kaip 2 renginio vadovai.

12. Mokyklos direktorius:

12.1. įsakymu suteikia leidimą organizuoti renginį bei skiria renginio vadovą;

12.2. padeda pasiruošti turizmo renginiui;

12.3. aprūpina pirmosios pagalbos rinkiniu.

13. Renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių vaikų saugumą:

13.1. ne vėliau nei prieš 3 darbo dienas pateikia mokyklos direktoriui šiuos reikiamus dokumentus:

13.2. **vietinei ekskursijai** organizuoti:

13.2.1. ekskursijos aprašą (1 priedas);

13.2.2. ekskursijoje dalyvaujančių vaikų sąrašą (sąrašė pažymi mokinio vardą, pavardę, klasę (grupę), gimimo datą, tėvų telefono numerį ir nurodo mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių) (2 priedas);

13.3. **išvykai, žygiui ar sąskrydžiui** organizuoti:

13.3.1. išvykos, žygio ar sąskrydžio programą, numatančią detalų maršrutą, nustatančią išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą (1 priedas);

13.3.2. dalyvaujančių mokinių sąrašą (sąrašė pažymi mokinio vardą, pavardę, klasę, gimimo datą, tėvų telefono numerį ir nurodo mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių) (2 priedas);

13.3.3. vykstant į ilgesnį nei vienos dienos renginį Lietuvoje ar už jos ribų, būtina gauti ir raštišką tėvų sutikimą (3 priedas);

13.4. **vykimui į sportines varžybas, konkursus, olimpiadas, konferencijas ir kt.** organizuoti dalyvaujančių mokinių tėvų, renginių organizatoriaus paruoštus, sutikimus;

13.5. supažindina mokinius su renginio tikslais, programa; aptaria renginio vykdymą, paskirsto vaikams užduotis;

13.6. instruktuoja mokinius pagal Saugaus elgesio taisykles (4 priedas) saugos klausimais (supažindina su saugaus eismo taisyklėmis, elgesio gamtoje, autobuse ar viešojoje vietoje, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais. Išklaušę saugos instruktažą, mokiniai pasirašo tam skirtame lape.

14. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokiniai privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti renginio vadovo(-ų) nurodymus.

15. Renginio vadovas:

15.1. turizmo renginio metu atsako už mokinių saugą ir gyvybę;

15.2. apie renginį raštu informuoja mokinių tėvus;

15.3. pristato programą mokyklos direktoriui;

15.4. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa, užtikrina vaikų saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

15.4. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą;

15.5. grįžęs po renginio į mokyklą su mokiniais aptaria renginio rezultatus, įvertina ar pasiekti tikslai;

15.6. apie renginio eigą informuoja mokyklos vadovą;

15.7. pateikia informaciją ir vaizdo medžiagą mokyklos interneto svetainėje.

IV. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

16. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, einant per gatvę, neteisingai išlipant iš transporto priemonės. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų gatvėje, klausyti renginio vadovo nurodymų. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

17. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėje ir transporte. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

18. Traumos ir sužalojimai dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, elektra. Saugos priemonė – instruktažas apie priešgaisrinės saugos reikalavimus, laužų kūrenimą, elektrosaugą gyvenamosiose patalpose. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

19. Vaiko skendimas. Saugos priemonė – laikytis maudymosi taisyklių, be mokytojo leidimo neiti į vandenį, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje, turėti gelbėjimosi liemenes.

20. Saulės nudegimai, šiluminis, saulės smūgis. Saugos priemonė – dėvėti tinkamą aprangą ir galvos apdangalus, nesideginti saulėje vidurdienį, naudoti apsauginius kremus, ieškoti pavėsio.

21. Peršalimas, nušalimai. Sekti orų prognozę, dėvėti šiltus, neperšlampamus drabužius, avėti patogią, šiltą ir neperšlampamą avalynę.

22. Vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė – pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.

23. Apsinuodijimas maistu, virškinimo sutrikimai. Stengtis laikytis įprasto mitybos režimo. Neimti į kelionę greitai gendančių produktų. Vartoti pakankamai skysčių ir įsitikinti dėl geriamo vandens kokybės. Ruošiant maistą ant laužo būtinas pakankamas terminis apdorojimas.

24. Kategoriskai draudžiama vartoti alkoholį, narkotines medžiagas, rūkyti. Pastebėjęs tokius atvejus renginio vadovas nedelsdamas praneša tėvams (globėjams, rūpintojams), po renginio informuoja gimnazijos vadovus.

V. RENGINIO VADOVO, ORGANIZATORIAUS VEIKSMAI, ĮVYKUS NELAIMINGAM ATSTITIKIMUI

25. Renginio vadovo veiksmai nelaimingo atsitikimo atveju turizmo renginio metu:

25.1. esant reikalui suteikia pirmąją pagalbą;

- 25.2. kviečia greitąją pagalbą, policiją;
- 25.3. praneša mokyklos vadovybei apie įvykį žodžiu ir raštu;
- 25.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus).

VI. RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

- 26. Renginiai finansuojami mokinio krepšelio, biudžeto, rėmėjų ar tėvų lėšomis.
- 27. Stovyklos programos gali būti finansuojamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą.

VII. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 28. Turizmo renginio dokumentų saugojimas:
    - 28.1. turizmo renginio programa saugoma kartu su mokyklos direktoriaus įsakymu, kuriuo leidžiama organizuoti / vykti į renginį;
    - 28.2. saugos instruktavimų lapai segami į atskirą bylą, numeruojami ir saugomi mokyklos dokumentacijos plane numatytą laiką.
-

SUDERINTA

Mokytojų tarybos posėdyje
2022-03-23 protokolo Nr.1

PRITARTA

Mokyklos tarybos posėdyje
2022-04-21 protokolo Nr.4

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIO ORGANIZAVIMO PROGRAMA

1. Renginio pavadinimas _____
2. Renginio paskirtis (mokinių pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikių tenkinimas, specifinių gebėjimų ir kompetencijų ugdymas) _____
3. Lankomi objektai _____
4. Maršrutas (adresas) _____
5. Dalyviai _____
6. Laikas: išvyksta (diena, val.) _____ grįžta (diena, val.) _____ pamokos, kurias reikia teisinti: _____
7. Nakvynės vieta _____
8. Koku transportu vykstama _____
9. Grupės vadovai _____
_____
10. Direktoriaus _____ įsakymu Nr. _____ leidžiama vykti mokiniams, susipažinusiems su saugos ir sveikatos reikalavimais.
11. Grupės vadovai užtikrina mokinių saugą renginio metu; suteikia, esant būtinybei, pirmąją medicininę pagalbą; susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia renginio vykdymą.

_____
(grupės vadovų vardai, pavardės, parašai)

Leidžiu:
Mokyklos direktorius (vardas, pavardė, parašas)

Tėvų/ kitų įstatyminių atstovų sutikimas mokiniui dalyvauti renginyje

_____ (data)

Aš _____ sutinku, kad mano
(vardas, pavardė, telefono Nr.)

sūnus / dukra _____
(vardas, pavardė, klasė)

20__ m. _____ d. dalyvautų Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos
organizuojamame renginyje: _____.

Susipažinau su renginio tikslais, specifika, trukme. Savo sūnų/dukra/globotinį supažindinau
su saugumo taisyklėmis.

Sutinku, kad mano ir mano vaiko pateikti duomenys būtų naudojami komunikacijai su
renginio vadovu.

Sutinku, kad mano vaiko pateikti duomenys būtų naudojami renginio dalyvių sąrašo
sudarymui. Sutinku / nesutinku, kad renginio filmuojamoje ar fotografuojamoje medžiagoje
gali atsirasti mano vaiko atvaizdas, kuris gali būti panaudojamas renginio viešinimo tikslais.

Nurodykite, jei Jūsų vaikas serga liga, kuri reikalauja atidesnės priežiūros: _____

Nurodykite kitą svarbią žinotiną informaciją apie jūsų vaiką: _____

_____ (tėvų, globėjų vardas, pavardė)

_____ (parašas)

SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

1. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviais.
2. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, važiuojamąja dalimi privalo:
  - 2.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi;
  - 2.2. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys.
3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.
4. Norėdamas pereiti perėją pėsčiasis privalo:
  - 4.1. eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
  - 4.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
  - 4.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
  - 4.4. pažiūrėti į kairę;
  - 4.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
  - 4.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertinamas atstumas iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitis;
  - 4.7. eiti tiesiai – ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
  - 4.8. visą laiką stebėti gatvę, pažiūrint į abi puses;
  - 4.9. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti, kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;
  - 4.10. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu;
5. Norėdamas pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėsčiasis privalo:
  - 5.1. eiti šaligatviu dešine puse iki sankryžos;
  - 5.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
  - 5.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
  - 5.4. pažiūrėti į kairę;
  - 5.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
  - 5.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertinama atstuma iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitis.
6. Jei perėja yra reguliuojama:
  - 6.1. pėsčiasis eina tik tada, kai dega žalia šviesa;
  - 6.2. eiti tiesiai – ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
  - 6.3. eiti degant geltonai ar raudonai šviesai – draudžiama.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIAIS

1. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.
2. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti

šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

3. Dviračio vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisegus šalną.

4. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems.

5. Dviračių vairuotojams draudžiama:

5.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;

5.2. važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;

5.3. vežti keleivius;

5.4. būti velkamiems kitų transporto priemonių;

5.5. vilkti kitas transporto priemones;

5.6. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

1. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

2. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.

3. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.

4. Važiuojant transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.

5. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.

6. *Kelionės metu nevalgoma ir negerinama.*

7. *Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.*

SAUGUS ELGESYS SPORTINIŲ RENGINIŲ METU

1. Sportinių renginių metu visi dalyviai turi būti renginio vietoje.

2. Besąlygiškai vykdyti visus renginį organizuojančio vadovo nurodymus.

3. Renginio vietoje laikytis saugaus elgesio taisyklių: nelaipioti stadione ar sporto salėje esančiais įrengimais, naudoti sportinį inventorių tik pagal paskirtį, dėvėti sportinę aprangą.

4. Saugoti savo sveikatą bei nekenkti kitiems.

5. Privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti mokytojų nurodymus.

6. Būti draugiškiems ir ramiai reaguoti į pastabas.

7. Varžybų metu kruopščiai susirišti plaukus, nedėvėti papuošalų.

8. Varžybų metu nesinaudoti mobiliuoju telefonu ar kitu elektroniniu įrenginiu.

9. Susirgus ar susižeidus, nedelsiant pranešti lydinčiam mokytojui.

SAUGUS ELGESYS MIŠKE IR PARKE

1. Laikytis lankymosi miške taisyklių ir laukinės gamtos išteklių naudojimo tvarkos.

2. Kurti laužus tik tam skirtose vietose ir tik leidus vadovui.

3. Nežaisti su degtukais ir ugnimi.

4. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos: nelaužyti medžių, neskinti saugomų augalų, nepažeisti gamtosaugos įstatymų.

5. Bėgiojant stengtis nesusižeisti.

6. Nesistumdyti, nelaipioti į medžius.

7. Nepalikti šiukšlių, pakuočių, stiklo duženų.

8. Saugotis erkių: naudoti priemones, skirtas erkėms atbaidyti, apsirengti šviesiais drabužiais.

9. Nesiartinti prie miško gyvūnų, neerzinti, netrikdyti jų ramybės.
10. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
11. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, riboženklių ir kt.
12. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

1. Maudymosi reikalavimai:
  - 1.1. turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;
  - 1.2. vykdant turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto.
2. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose, vadovaujantis Lietuvos higienos normomis.
3. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
4. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
5. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai.
6. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
7. Kategoriškai draudžiama išvykos dalyviams nardyti, šokinėti iš valtės ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant.
8. Pasirūpinti tinkama apranga.

SAUGUS ELGESYS MUZIEJUOSE IR PARODOSE

1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.
2. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.
3. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
4. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
5. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

SAUGUS ELGESYS KONCERTE, TEATRE

1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.
4. Nesiliesti prie elektros, garso, vaizdo įrangos ir laidų;
5. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.
6. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
7. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
8. Po pertraukos nevėluoti į antrąją renginio dalį.

SAUGUS ELGESYS MIESTE

1. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.
2. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
4. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
5. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).

6. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.

SAUGUS ELGESYS KŪRENANT LAUŽĄ

1. Už laužą atsakingas asmuo turi būti suaugęs, blaivus asmuo.
2. Už priešgaisrinę saugą visada atsakingas asmuo, kuris kuria laužą.
3. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.
4. Atsižvelgti į miškų gaisro pavojų ir vėjo sąlygas
5. Laužas turi būti pakankamai nutolęs nuo pastatų ir augmenijos.
6. Neleidžiama deginti laužų ant lygių plikų uolų.
7. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščiu.
8. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.
9. Laužas neturi būti didesnis nei galite kontroliuoti, kad prireikus galėtumėte jį užgesinti.
10. Turėti lengvai pasiekiamus gesintuvus.
11. Draudžiama deginti plastmasę, statybines medžiagas ir kitas šiukšles.
12. Paliekant laužavietę, laužas turi būti visiškai užgesintas.